

PERSBERICHT

14 juni 2012

Verslag aan het federaal Parlement: Eerste Federaal Plan Armoedebestrijding

In België dreigt armoede voor één op vijf mensen. In 2010 ging het om meer dan 2.200.000 personen. In het kader van de groeistrategie Europa 2020 heeft België zich ertoe verbonden dat aantal terug te dringen tot minder dan 1.814.000 tegen 2020.

In zijn verslag aan het federale parlement onderzoekt het Rekenhof de kwaliteit, de uitvoering, de opvolging en de evaluatie van het eerste Federaal Plan Armoedebestrijding. Het Rekenhof formuleert aanbevelingen opdat de bijdrage van het plan tot het terugdringen van de armoede meetbaar zou zijn. De staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding heeft beloofd daar rekening mee te houden wanneer het plan, zoals gesteld in het regeerakkoord van 1 december 2011, wordt geactualiseerd.

Op 4 juli 2008 keurde de ministerraad een eerste Federaal Plan Armoedebestrijding goed in het kader van het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Het plan concretiseert datgene waartoe de federale regering zich heeft verbonden inzake armoedebestrijding en bestrijding van sociale uitsluiting. Het omvat maatregelen op het vlak van inkomen, arbeid, gezondheid, huisvesting, toegang tot energie en tot openbare diensten.

Het plan is een instrument om te sensibiliseren en communiceren. Het houdt rekening met de behoeften die de verenigingen die de minstbedeelden vertegenwoordigen, hebben geïdentificeerd en het mobiliseert de hele federale regering.

Het Rekenhof stipt echter aan dat de kwaliteit van het plan nog gevoelig kan worden verbeterd. Om efficiënt te zijn, moet het plan een meetbaar doel van armoedebestrijding beogen. Bovendien moet de bijdrage van de maatregelen om die doelstelling te verwezenlijken, steunen op voorafgaande onderzoeken en moeten de administraties die de maatregelen uitvoeren, worden betrokken bij het beslissingsproces (bepaling van de doelstellingen, planning, uitvoering, opvolging en evaluatie).

De in het plan vervatte maatregelen en doelstellingen zijn echter in algemene termen geformuleerd, zonder streefcijfers, deadlines of budgettaire ramingen.

Bovendien heeft het Rekenhof in 2011 een onderzoek uitgevoerd bij zeventien federale overheidsdiensten, waaruit bleek dat ze slechts weinig inbreng hadden bij de opmaak van het plan. Voorts worden ze weinig geïnformeerd over de motivering en de logica achter de maatregelen die ze moeten uitvoeren.

De ministers hebben de uitvoering van de maatregelen van het plan aan de administraties toevertrouwd zonder in een kader te voorzien om de algemene maatregelen in concrete acties om te zetten. Voorts voldoet de door de ministerraad opgelegde driemaandelijke opvolging niet aan de verwachtingen. Zo wordt de regelmaat niet gerespecteerd en is de inhoud ontoereikend.

Er werd een netwerk van armoedebestrijdingsambtenaren opgebouwd. Dat zou de opvolging moeten verbeteren en ervoor moeten zorgen dat de administraties nauwer worden betrokken. De rol ervan moet nog worden versterkt, onder meer door de samenstelling, het werkingskader en de verantwoordelijkheden duidelijker te definiëren.

De enige vorm van evaluatie waarin het plan voorziet is de interfederale armoedebarmometer. Gezien de algemene aard van de indicatoren die daarin zijn vervat, is die barometer veeleer een sensibiliseringsmiddel dan een evaluatie-instrument waaruit iets af te leiden valt over de effecten van het plan.

Het plan voorziet in geen enkele individuele evaluatie van de maatregelen en geen enkele minister heeft zo'n evaluatie gevraagd. De initiatieven die enkele administraties hebben genomen vormen veeleer een opvolging dan een evaluatie. De initiatieven in kwestie werden ook niet getoetst bij de POD Maatschappelijke Integratie.

Het Rekenhof is van oordeel dat evaluatie nochtans een essentieel onderdeel is van het beleidsbeslissingsproces. De maatregelen van het plan die tot doel hebben een situatie of gedrag bij te sturen, zouden dan ook moeten worden geëvalueerd om het welslagen ervan te bevorderen en er lessen uit te trekken.

Uit de antwoorden die het Rekenhof heeft ontvangen van de ministers, onthoudt het voornamelijk dat de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding benadrukt dat het belangrijk is dat een beleid op onafhankelijke wijze wordt geëvalueerd aan de hand van de resultaten en effecten. Zo kondigt ze aan: *“De nieuwe versie van het federaal plan armoedebestrijding zal strategische en operationele doelstellingen omvatten die duidelijk zijn, die gedragen zijn en die kunnen uitgedragen worden”*.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

Het verslag *Eerste Federaal Plan Armoedebestrijding* werd aan het federale parlement bezorgd. Het verslag, de samenvatting en dit persbericht zijn terug te vinden op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).